

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۱۷	تعداد دانشجو	مهندسی بهداشت محیط	گروه آموزشی
۲	تعداد واحد	اکولوژی محیط	عنوان درس
۱۴۰۱/۱۰/۱۰ تا ۱۴۰۱/۰۶/۲۷	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی پیوسته	مقطع تحصیلی
دو شنبه و ساعت ۱۶-۱۴	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
میکروب شناسی عمومی، شیمی عمومی، فیزیک عمومی	دروس پیش نیاز	دکتر علی آذری	مدرس / مدرسین درس
ساختمان شجاع پور	محل برگزاری	دکتر علی آذری	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید. آشنا نمودن دانشجویان با اکولوژی، روابط موجودات و مسائل اکولوژی انسانی

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

- ۱- آشنایی با مفهوم اکوسیستم و تعریف اکولوژی و انواع آن
- ۲- آشنایی با نظام اکولوژیک

- ۳- آشنایی با اکولوژی میکروارگانیسم ها و روابط بین موجودات زنده
- ۴- آشنایی با اکوسیستم و زنجیره غذایی
- ۵- آشنایی با چرخه کربن، ازلت، فسفر، اکسیژن ، آب و گوگرد
- ۶- آشنایی با بیوم های گوناگون
- ۷- آشنایی با هرم های اکولوژیک
- ۸- آشنایی با اکولوژی کاربردی
- ۹- آشنایی با اکولوژی انسانی و روابط انسان با انواع محیط
- ۱۰- آشنایی ارتباط موجود بین سلامت با اکولوژی – توسعه پایدار و سلامت

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☐	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☒	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☐	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☐	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- مشارکت در فعالیت های کلاسی در امر پرسش و پاسخ
- مشارکت در ارائه سمینار و سخنرانی در مورد مطالب درسی به صورت گروهی
- ایجاد نظم و انضباط در روند ارائه درس در کلاس
- مشارکت در بحث گروهی و ایجاد تعامل بین فردی

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☐	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ	☐	سئوالات چند گزینه ای
☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ	☐	سئوالات صحیح-غلط
☐	سئوالات شفاهی	☐	کار عملی
☐	سئوالات جور کردنی	☐	چک لیست مشاهده عملکرد
☒	پرسش‌های کلاسی		

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	حضور در کلاس	۵ درصد
۲	فعالیت کلاسی	۵ درصد
۳	ارایه کلاسی	۱۰ درصد
۴	امتحان میان ترم	۴۰ درصد
۵	امتحان پایان ترم	۴۰ درصد

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

حداقل نمره قبولی ۱۰

تعداد دفعات غیبت مجاز مطابق قوانین آموزشی

حضور به موقع در کلاس

رعایت نظم و انضباط

رعایت کلیه شئون اسلامی

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	مقدمه، آشنایی با محتوای درس و معرفی دوره، روش تدریس و نحوه ارزشیابی	روابط اکولوژیک در محیط زیست و شناخت مبانی اکولوژی انسانی و محیط آشنا شود.	❖ تعریف مختصری از اکولوژی محیط بیان کند.	دکتر علی آذری

دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اکولوژی را به طور دقیق تعریف کند. ❖ انواع اکولوژی را با ذکر مثال نام ببرد. ❖ انواع ارتباطات متقابل بین موجودات زنده و محیط را شرح دهد. ❖ انواع ارتباط و تاثیر بین انسان و محیط را با هم مقایسه کند. 	اکولوژی و مفاهیم آن آشنا شود.	آشنایی با اکولوژی و مفاهیم آن	۲
دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بیوسفر، اتمسفر و لایه های هوا و مشخصات آنها را تشریح کند. ❖ رابطه بین بیوسفر و اکوسیستم را شرح دهد. 	بیوسفر، اتمسفر و مشخصات آنها آشنا شود.	بیوسفر، اتمسفر و مشخصات آنها	۳
دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ زنجیره غذایی را توضیح دهد. ❖ انواع زنجیره های غذایی را نام ببرد. ❖ سطوح تغذیه ای را توضیح دهد. ❖ هدف از نمودارهای اکولوژیک را شرح دهد. ❖ مفهوم جمعیت را بداند. ❖ با واژه های مرگ و میر و زاد و ولد آشنا شود. 	مفاهیم و مباحث زنجیره غذایی، هرم های اکولوژیک، جمعیت و افزایش آن آشنا شود.	مفاهیم و آشنایی با مباحث زنجیره غذایی، هرم های اکولوژیک، جمعیت و افزایش آن	۴
دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ چرخه های بیوژئو شیمیایی را توضیح دهد. ❖ انواع چرخه های موجود در طبیعت را بیان کند. ❖ چرخه آب در طبیعت را شرح دهد. ❖ چرخه عناصر مختلف در طبیعت را شرح دهد. ❖ نقش میکروارگانیزم ها در تثبیت ازت را توضیح دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ چرخه های بیوژئو شیمیایی آشنا شود. ❖ انواع چرخه های موجود در طبیعت آشنا شود. ❖ چرخه آب در طبیعت آشنا شود. ❖ چرخه عناصر مختلف در طبیعت آشنا شود. ❖ نقش میکروارگانیزم ها در تثبیت ازت آشنا شود. 	تعریف سیکل عناصر نظیر کربن، اکسیژن، فسفر و گوگرد و ازت	۵
دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ تطابق موجود زنده را با محیط تعریف کند. ❖ ارتباط تطابق با تنوع زیستی را توضیح دهد. 	تطابق و انواع آن در رابطه با فرآیندهای زیستی آشنا شود.	تطابق و انواع آن در رابطه با فرآیندهای زیستی	۶

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ انواع تطابق را نام ببرد. ❖ همگرایی تکاملی و واگرایی سازگاری را توضیح دهد. ❖ تقلید از محیط Mimicry را توضیح دهد. ❖ تطابق درونی موجود زنده را با عوامل اکولوژیک توضیح دهد. ❖ عامل اکولوژیک موثر بر رشد و پراکنش موجودات زنده را توضیح دهد. ❖ انواع عوامل اکولوژیک را توضیح دهد. ❖ کلیما و میکروکلیما را توضیح دهد. ❖ قانون حداقل لیبیک را توضیح دهد. ❖ قانون تحمل شلفورد را توضیح دهد. 		زیسنی	
دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بیوسنوز را تعریف کند. ❖ بیوم را تعریف کند. ❖ چگونگی پیدایش و شکل گیری بیوم ها را توضیح دهد. ❖ روش های مختلف تعیین مرز بیوم ها را توضیح دهد. ❖ عوامل مختلف اکولوژیک و محیطی که در توزیع بیوم ها نقش دارند را توضیح دهد. ❖ بیوم توندرا را توضیح دهد. ❖ انواع بیوم های جنگلی را نام ببرد. ❖ شرایط اقلیمی بیوم های کوهستان را توضیح دهد. ❖ انواع بیوم های علفزار را شرح دهد. ❖ شرایط اقلیمی، فون جانوری و فلور گیاهی بیوم بیابان را توضیح دهد. ❖ شرایط محیطی بیوم های دریایی را توضیح دهد. ❖ فون جانوری و فلور گیاهی بیوم های دریایی را توضیح دهد. ❖ خصوصیات اکولوژیک اکوسیستم دریا را توضیح دهد. ❖ انواع بیوم های آب شیرین را نام ببرد. 	انواع بیوم های آب شور، بیوم های آب شیرین و بیوم های خشک آشنا شود.	شناخت انواع بیوم های آب شور، بیوم های آب شیرین و بیوم های خشکی	۷
دکتر علی آذری	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اکولوژی انسانی را تعریف کند. ❖ موضوع اصلی مورد بحث در اکولوژی انسانی را توضیح دهد. ❖ تشابهات و اختلافات اکولوژی طبیعی و اکولوژی انسانی را شرح دهد. ❖ ارتباط اکولوژی و جامعه شناسی را شرح دهد. ❖ برهم کنش بین محیط غیرزنده و جامعه انسانی را توضیح دهد. 	اکولوژی انسانی، روابط انسان با محیط آشنا شود.	آشنایی با اکولوژی انسانی، روابط انسان با محیط	۸

	❖ تاثیرات تکنولوژی را در ایجاد تغییرات محیطی توضیح دهد.			
دکتر علی آذری	❖ انواع محیط هایی را که انسان با آن برهم کنش دارد را نام ببرد. ❖ ارتباط بین انسان ها را با محیط های طبیعی، اجتماعی و فیزیکی شرح دهد. ❖ محیط های یک اکوسیستم انسانی را بر اساس ارتباط با انسان با یکدیگر مقایسه کند. ❖ برهم کنش ارزش های انسانی، ثروت و سبک زندگی را با محیط فیزیکی، محیط زنده و غیر زنده در زندگی شهری و روستایی را با هم مقایسه کند.	مفاهیم محیط های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی آشنا شود.	آشنایی با مفاهیم محیط های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی	۹
دکتر علی آذری	❖ تکامل فرهنگی را بعنوان تفاوت اکولوژی و اکولوژی انسانی توضیح دهد. ❖ انفجار جمعیت را به عنوان یک موضوع جهانی توضیح دهد. ❖ محدودیت های منابع را در سطح جهانی توضیح دهد. ❖ محدودیت منابع را در کشورهای صنعتی با کشورهای در حال توسعه مقایسه نماید. ❖ پراکندگی جمعیت در نوارهای مختلف جغرافیایی و دنیای جدید و قدیم را بررسی کند. ❖ موانع پیش بینی افزایش جمعیت و برآورد جمعیت آینده را شرح دهد.	بخش جمعیت شناسی و اهمیت آن آشنا شود.	آشنایی با بخش جمعیت شناسی و اهمیت آن	۱۰

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

۱- اکولوژی، محمد رضا اردکانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۳

۲- زیستن در محیط زیست/ جی تی میلر/ ترجمه دکتر مجید مخدوم، تهران

۳- جغرافیای زیستی /تالیف دکتر علی اصغر نیشابوری، انتشارات مرکز نشر دانشگاهی